

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2016-09-08
Meddelad i Stockholm

Mål nr
13219-16

SÖKANDE

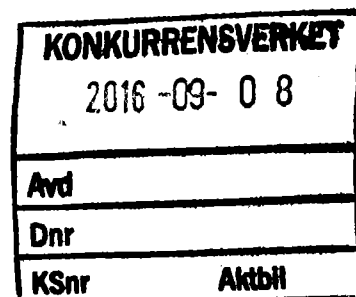
Projektengagemang projektledning i Sverige AB, 556736-7809

Ombud: Advokat Hampus Ek
Foyen Advokatfirma AB
Box 7229
103 89 Stockholm

MOTPART

Stockholm Vatten VA AB, 556175-1867

Ombud: Advokat Pontus Sörlin
Gärde Wesslau Advokatbyrå i Stockholm KB
Box 7253
103 89 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

YRKANDEN M.M.

Stockholm Vatten VA AB (Stockholm Vatten) genomför upphandling avseende konsultuppdrag för delprojektledare elkraft, dnr 15SV922. Upphandlingen genomförs som ett förhandlat förfarande enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster – LUF. I tilldelningsbeslut den 14 juni 2016 meddelade Stockholm Vatten att bolaget hade för avsikt att teckna avtal med Inen AB.

Projektengagemang projektledning i Sverige AB (Projektengagemang) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om med iakttagande av bestämmelserna i LUF.

Som grund för ansökan anför Projektengagemang bl.a. följande. Med förfrågningsunderlag daterat den 5 december 2014, upphandlade Stockholm Vatten ramavtal för projektledning för det så kallade SFA projektet. Projektengagemang tilldelades ramavtal, såvitt nu är av intresse för området el/tele. Efter avrop på ramavtalet tilldelades Projektengagemang den 16 april 2015 kontrakt avseende avropet ”Delprojektledare Process, Maskin, El, Automation och VVS för SFA”. Det angavs i tilldelningsbeslutet att Projektengagemang skulle vara huvudleverantör för upphandlade arbeten.

Stockholm Vatten har sedan dess, i förfrågningsunderlag daterat den 4 mars 2016, gått ut med en helt ny upphandling där Stockholm Vatten bjuder in alla marknadens leverantörer att komma in med ansökan om att få delta i ett förhandlat förfarande avseende delprojektledare för elkraft för SFA-projektet. Det är Projektengagemangs uppfattning att dessa funktioner och objektet som nu upphandlas täcks av det som Projektengagemang redan avropats för samt att det, under alla omständigheter, täcks av det redan ingångna ramavtalet där Projektengagemang är part. Annan leverantör än Projektengagemang har nu tilldelats kontrakt i den nya upphandlingen.

Eftersom avropsavtalet är ett bindande avtal mellan parterna (Stockholm Vatten och Projektengagemang) och ramavtal som sådana är ömsesidigt förpliktande, strider Stockholm Vattens nya upphandling mot bestämmelserna i LUF.

Grunden för Projektengagemangs yrkande är att den nya upphandlingen har skett i strid med vad som gäller för ramavtal enligt det upphandlingsrättsliga regelverket. Finns ett ramavtal ska detta användas, har arbeten avropats på ramavtalet måste den leverantör som avropats kunna planera och avsätta resurser för leverans utan att dessa avropade arbeten naggas i kanten och konkurrensutsätts på nytt och därmed inte kommer befintlig leverantör till del. Stockholm Vattens agerande strider mot transparensprincipen såsom den kommer till uttryck i 1 kap. 24 § LUF. Projektengagemang har eller kan komma att lida skada till följd av att Stockholm Vatten handlat i strid med LUF.

Projektengagemang har egentligen ingen synpunkt på Stockholm Vattens upphandlingsförfarande som sådant och då betraktat isolerat. Med den nya upphandlingen iakttar Stockholm Vatten emellertid inte vad som gäller upphandlingsrättsligt beträffande avrop på ramavtal och inte heller respekterar Stockholm Vatten att man efter avrop har ett bindande avtal med Projektengagemang att hålla sig till för arbetena i fråga. Projektengagemang som parallellt kommer att överväga att inleda en skadeståndsprocess om detta vill i en sådan senare process inte mötas av argument om att man inte begränsat sin skada och ser sig därmed tvungna att hos förvaltningsrätten också ansöka om överprövning av den nya upphandlingen.

Stockholm Vatten bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Stockholm Vatten har agerat helt i enlighet med LUF. Det avropsavtal som ingicks med Projektengagemang som huvudleverantör av delprojektledare avseende områdena Process, Maskin, El, Automation och VVS gäller

fortfarande. Sedan ramavtalet och avropsavtalet tecknades har SFA-projektet förändrats på ett sådant sätt att det har uppkommit behov av att göra en ny upphandling av delprojektledare för området El för projektet. I avropsavtalet har Stockholm Vatten tydligt lyft fram att behovet under projekttiden kommer att variera kraftigt och att beställaren vid behov därför kan göra fler avrop från ramavtalet eller via annan upphandling. Av den kravspecifikationen för den nya upphandlingen framgår att det är specifika uppdrag som nu upphandlas och som ligger utanför ramavtalet och avropsavtalet. Av ramavtalet framgår vidare att beställaren, vid behov och där det bedöms som en bättre affär, kan komma att upphandla specifika uppdrag i stället för att avropa dem från ramavtalen. Upphandlingen av delprojektledare utgör således inte något brott mot vare sig ramavtalet eller avropsavtalet eftersom de avrop som kommer ske i den nya upphandlingen ligger utanför ramavtalet och det avropsavtal som tecknades med Projektengagemang. Projektengagemang synes ha delat uppfattningen att den nu aktuella upphandlingen var ett specifikt uppdrag då Projektengagemang inkom med intresseanmälan och anbud i den nya upphandlingen. Den i målet överprövade upphandlingen är klar och tydlig. Det framgår helt klart för en anbudsgivare hur tilldelning ska ske. Det finns ingen möjlighet för Stockholm Vatten att med fritt skön välja leverantör. Projektengagemang har anfört att de inte har några synpunkter på Stockholm Vattens upphandlingsförfarande i sig utan endast väckt talan för att inte behöva drabbas av rättsförlust i andra sammanhang.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande enheter ska enligt 1 kap. 24 § LUF behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet

finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LUF. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande enheten har agerat i strid med LUF (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Även om det inte uttryckligen anges i LUF får avrop endast göras från någon av de leverantörer med vilka ramavtal har ingåtts, vilket följer av 2 kap. 16 § LUF samt av de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § samma lag, som redovisats ovan.

Projektengagemang hävdar att Stockholm Vatten genom sin nya upphandling av konsultuppdrag för elkraft har agerat i strid med LUF, eftersom Stockholm Vatten har upphandlat tjänster som redan har avropats från Projektengagemang. Enligt Projektengagemang strider Stockholm Vattens agerande mot transparensprincipen som den kommer till uttryck i 1 kap. 24 § LUF. Enligt Stockholm Vatten är det fråga om en helt ny upphandling som faller utanför såväl ramavtalet som avropsavtalet.

Av avropsavtal SFA projektet som Stockholm Vatten och Projektengagemang undertecknat i maj 2015 framgår följande under AUC.1.

”Uppdraget består i att förse SFA projektet med deras behov av projektledare inom teknikområdena under projektets löptid. Behovet kommer att variera kraftigt under projektiden och parterna kommer gemensamt planera upplägg, innehåll, tider och resurstillsättning för att uppnå ett effektivt och kvalitetsmässigt gott resultat. Projektet är stort, komplext och kommer att pågå under lång tid, planerat till minst 2020 vilket innebär att det kan komma ske förändringar av uppdragets innehåll och karaktär. Fördelning sker på affärsmässiga grunder utifrån kompetens och tillgänglig kapacitet.

Beställaren kommer att teckna avropsavtal med en huvudleverantör och en andraleverantör för att säkerställa levereransen av projektledare för teknikområdena under projektiden.

Vid behov kan beställaren göra fler avrop från ramavtalet eller via annan upphandling.

Detta avropsavtal har relationen huvudleverantör.”

Mot bakgrund av att Stockholm Vatten har uppgett att den tjänst som nu avropas är ett specifikt uppdrag som ligger utanför tidigare ramavtal och avropsavtal och med beaktande av vad som framgår av avropsavtalet, anser förvaltningsrätten att Projektengagemang inte har visat att Stockholm Vatten har brutit mot principerna i LUF. Skäl för ingripande saknas därför. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Melin

Chefsrådman

Helena Boson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in **inom tre veckor** från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitat ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.